

Handläggare: Anders Forsberg

Till
Kungholmens stadsdelsnämnd
Sammanträde 2010-03-18

Årsredovisning 2009 Familjeenheten

Sammanfattande analys

Familjeenheten består av Barn- resp. Ungdomsgrupp, familjebehandlare, familjevård- och kontaktverksamhet och familjerätt.

Familjeenheten arbetar för att barn och ungdomar ska få sina grundläggande behov tillgodosedda genom trygga och stabila uppväxtförhållande och förutsättningar som gynnar deras utveckling. Huvudansvaret för att dessa behov tillgodoses ligger i första hand på barnens föräldrar och naturliga nätverk samt hos samhällets generella organ som barnhälsovård, barnomsorg och skola.

Familjeenheten arbetar för att så långt det är möjligt stödja detta samspel i samverkan med de ungas nätverk. Enhetens arbete fokuseras på de mest utsatta barnen vars familjer kan behöva stöd för att tillgodose barnens behov, eller där barnen i vissa fall behöver skydd för att inte skadas i sin utveckling. Enhetens insatser ska så långt det är möjligt utgå från evidensbaserade metoder och praktik.

Barn- resp. Ungdomsgruppens målgrupp är barn och unga mellan 0-19 år som genom brister i uppväxtmiljön eller eget skadligt beteende riskerar en ogynnsam utveckling. Barn- resp Ungdomsgruppen ansvarar vidare för att arbeta för att förebygga ogynnsam utveckling i riskgrupper, så som barn med beteendeproblematik, barn till missbrukare eller barn med psykiskt sjuka föräldrar.

Åldersindelningen för Barngruppen är 0-11 år och Ungdomsgruppen 12-19 år. Barnet eller ungdomen aktualiseras efter ansökan från familjen själv, eller anmälan från t ex förskola, skola eller polismyndighet. Stor vikt läggs vid att nå ett bra samarbete med familjerna och deras nätverk, även när de aktualiserats efter en anmälan, och att det är barnens behov som ska stå i fokus för eventuella insatser. Under 2008 påbörjades implementeringen av BBIC (Barns Behov i Centrum) på enheten, vilket innebär att samtliga utredningar avseende barn (under 18 år) numera skrivs enligt BBIC:s grundprinciper. Utredningstiden används aktivt för att motivera och uppmuntra till förändringar i de familjer där det behövs. Antalet ansökningar och anmälningar ökade kraftigt för några år sedan men har legat relativt stabilt de senaste två åren.

Inkomna ärenden och inledda utredningar	2009	2008	2007
Antal inkomna anmälningar/ansökningar	279	286	261
Nya utredningar enligt 11 kap 1+2 §§ SoL	172	164	178
Beslut att avge yttrande enligt Lul §11 (lagen om unga lagöverträdare)	11	8	11

Insatser som har beviljats under året är t ex familjebehandling och förstärkt Komet (ett föräldrastödsprogram) i egen regi, kontaktperson- eller kontaktfamilj. För ungdomar har t ex ART (Aggression Replacement Training), Ungdomscoach (kvalificerad kontaktperson) eller strukturerade öppenvårdsprogram i privat regi beviljats. Socialsekreterarna har även egna stödsamtal efter avslutad utredning. Socialsekreterarna arbetar medvetet för att undvika placeringar av barn och ungdomar, men ibland är dessa nödvändiga. Under året har också socialsekreterare haft Komet-grupper tillsammans med handläggare från Östermalms stadsdelsförvaltning.

De barn och ungdomar som placeras uppvisar ofta stora egna vårdbehov och ett väl utvecklat samarbete med Barn och ungdomspsykiatri och/eller Resurscentrum (LSS) har därför varit nödvändigt. Insatserna som är riktade till föräldrar syftar till att föräldrarna ska öka sin föräldraförmåga i förhållande till barnets behov så att barnet/ungdomen får en tillräckligt god fysisk och psykisk omsorg. Insatserna som är riktade till de barn/ungdomar som utvecklat ett eget skadligt beteende syftar till att barnet/ungdomen får hjälp till ett mer socialt accepterat beteende utan missbruk, kriminalitet etc. I de fall där riskerna för barnet/ungdomen är mycket allvarliga och där föräldrarna själva inte förmår att skydda barnet från övergrepp eller tillgodose barnets grundläggande behov kan det bli nödvändigt att placera barnet/ungdomen utanför familjen.

Ungdomsgruppen ansvarar för utredning och insatser till de utländska barn och ungdomar som vistas tillfälligt i landet och anhålls/häktas för brott och förs till Kronobergshäktet. Antalet ungdomar som aktualiserats har varierat kraftigt över tid, likaså vilket vårdbehov dessa ungdomar haft. Under 2009 har en s.k. ”häktesungdom” varit aktuell på enheten, denna ungdom var omhändertagen enligt LVU och placerad på låst institution. Ungdomen har efter vårdens genomförande återförts till sitt hemland.

Genom en lagändring 2006 har Kungsholmen även ansvar för de ensamkommande flyktingbarn som söker asyl genom att de tagit sig, eller körts till polishuset på Kungsholmen och där uppgett att vill ansöka om asyl. Under 2009 har Kungsholmen handlagt 20 ensamkommande flyktingbarn, att jämföra med 2008 då det var 10 ensamkommande barn. Majoriteten har varit pojkar och varit tonåringar eller äldre. De flesta har uppgett att de kommit från Afghanistan eller Irak. I några fall har de under asylprocessen funnits vara över 18 år och Migrationsverket har därmed beslutat att de ska handläggas som vuxna asylsökande. Resterande del av ungdomarna har anvisats till annan kommun inom en relativt kort period. Kungsholmens stadsdelsförvaltning har funktionen av transitkommun. Stockholms stads riktlinjer har inte reviderats sedan lagändringen och är inriktade på de ungdomar som placeras hos släktingar. Vi har därför lokalt fått lösa de specifika frågor som uppstått kring handläggningen av dessa ärenden

efter hand. Placeringskostnaderna ersätts av Migrationsverket men däremot inte kostnad för handläggning.

Antalet institutionsplaceringar har ökat markant genom ansvaret för de ensamkommande flyktingbarnen, där det av naturliga skäl inte har funnits andra alternativ. Utöver dessa görs endast ett fåtal institutionsplaceringar.

Resurserna i familjen så som barnens och familjens nätverk vägs alltid in innan beslut om insats fattas, liksom skolans, handikapphetens och landstingets ansvar. Barnpsykiatriens höga belastning och minskade resurser medför ett allt större tryck på socialtjänsten. Då en stor del av de barn och ungdomar vi utreder och beviljar bistånd både har sociala och barnpsykiatriska svårigheter, arbetar vi med att få barnpsykiatrin att dela ansvar och kostnader i vissa ärenden för att barnet/ungdomens behov av psykiatrisk vård ska säkerställas. Vi har förhållandevis många krävande ärenden med ungdomar mellan 16-20 år som har stora psykiatriska och neuropsykiatriska svårigheter och ofta kopplat till missbruk. En stor del av våra resurser går till dessa barn och ungdomar. Vi ser att vi idag, i allt högre grad, arbetar med en klientgrupp som förut var patienter i barn- eller vuxenpsykiatrin.

Köpt vård –antal barn

	2009	2008	2007	2006
SiS	2	3	4	3
HVB	29	18	15	12
Familjehem exkl särskilt förordnade vårdnadshavare	16	17	19	9
Jourhem	17	7	6	9
Öppenvård	50	59	57	49
Stödboende	3	3	3	6

Köpt vård - antal dygn totalt

	2009	2008	2007	2006
SiS	171	199	134	326
HVB	1384	1404	2263	2166
Familjehem	7283	4633	5764	2056
Jourhem	1607	549	323	569
Öppenvård	1146	1195	1953	1891
Stödboende	412	814	157	248

Köpt vård – kostnad/dygn

	2009	2008	2007	2006
SiS	3636	3432	3104	4104
HVB	2454	1961	1258	1718
Familjehem	559	818	631	1375
Jourhem	772	1016	1412	3221
Öppenvård	555	733	845	924
Stödboende	477	485	906	945

Köpt vård – kostnad helår

	2009	2008	2007	2006
SiS	620 058	683 007	415 936	1 337 904
HVB	3 395 888	2 753 946	2 846 854	3 721 188
Familjehem	4 069 400	3 793 037	3 637 084	2 827 000
Jourhem	1 240 225	558 003	456 076	1 832 749
Öppenvård	636 077	876 498	1 650 984	1 747 264
Stödboende	196 480	394 921	142 241	234 273

Familjebehandlarna arbetar på uppdrag från Barn- resp. ungdomsgruppen med kvalificerat stöd på hemmaplan för familjer där det finns en stor oro för barnets/ungdomens situation och med fokus på hur man kan hitta lösningar så att barnet/ungdomen kan fortsätta att bo kvar hemma. Metoderna är inriktade på att stärka föräldrarnas förmåga att tillgodose sina barns behov. Detta kan ske genom så kallad förstärkt Komet. Tanken är att familjerna ska få intensiv och omfattande hjälp under en begränsad tid, så att de hittar fungerande och varaktiga lösningar inom sina egna naturliga nätverk.

Nästan samtliga familjebehandlingsuppdrag har gått till våra egna familjebehandlare. Under året har 11 familjer med totalt 13 barn haft insats i form av familjebehandling efter utredning i Barn- eller Ungdomsgruppen. Det har rört sig om både kortare och längre insatser. Familjerna har haft behov av att komma ur en låst situation som påverkat barnen negativt, eller haft behov av hjälp att utveckla sin föräldraförmåga på ett sätt som bättre motsvarar barnens behov. Familjebehandlarna har under året i samarbete med Familjeenheten på Östermalm även hållit i Komet- och Connect grupper, grupper till barn med skilda föräldrar samt grupper för barn till psykiskt sjuka. (Även Connect är ett föräldrastödsprogram).

Familjevårdsgruppen ansvarar för att utreda blivande familjehem, följa upp placerade barns utveckling i familjehemmen, ansvarar för överväganden och har ansvar för uppföljningen av de familjehem som blivit särskild förordnad vårdnadshavare. Man ansvarar också för kontaktverksamheten vilket innebär att utreda nya kontaktfamiljer och kontaktpersoner och tillsammans med socialsekreteraren följa upp hur stödet till barnen fungerar.

Familjevården - Familjevårdsinspektörerna arbetar i nära samarbete med utredarna. Det innebär att de socialsekreterare som gjort utredningen som lett fram till en placering, finns kvar på ett aktivt sätt i den fortsatta kontakten. Detta främjar en god kontinuitet för barnet och familjen. Familjevårdsinspektören rekryterar och utreder de familjehem vi använder och står också för uppföljning av placeringen och handledning till familjehemmen. Alla placeringar följs upp var sjätte månad och rapporteras till sociala delegationen.

Under 2009 har 16 barn varit placerade i familjehem, varav en är en så kallad privatplacering, där familjevården har ansvar för att godkänna familjehemmet och

följa upp barnets situation. Under 2009 har tre nya familjehemsplaceringar gjorts. Vid en placering har vårdnaden övergått till en annan särskilt förordnad vårdnadshavare. Några barn och ungdomar har tillfälligt jourplacerats under en akut kris med sedan kunnat flytta hem. Sammanlagt har 17 barn och ungdomar inklusive ensamkommande flyktingbarn varit jourplacerade under året. Vid årets slut var 3 barn placerade i jourhem i avvaktande utredning och eventuellt familjehem.

I Stockholms stads riktlinjer för familjevård står att när ett barn varit placerat i tre år ska socialtjänsten pröva om vårdnaden ska flyttas över till familjehemmet. Socialtjänsten ska då bland annat väga in om det är sannolikt att barnen kommer att växa upp i familjehemmet. Det innebär att anknytningen mellan barn och familjehem underlättas och att barnen kan känna sig tryggade i att veta att de ska vara kvar. Familjeenheten har sedan flera år arbetat aktivt för detta, då vi vet att det är en skyddsfaktor för placerade barn. Sammanlagt bor nu 24 barn från Kungsholmen i familjehem, varav åtta har sina fosterföräldrar som särskilt förordnade vårdnadshavare. Dessa familjer är numera inte registrerade i paraplysystemet och räknas inte in i någon statistik. Kontroll och omräkning av arvode och omkostnader sker en gång per år. Vi fortsätter detta arbete, som troligen kommer att resultera i nya vårdnadsöverflyttningar under 2010. Av de överflyttningar som vi gjort de senaste åren har alla fungerat mycket bra och familjehemmen är positiva till det.

Kontaktverksamheten - Familjevårdsinspektörerna rekryterar, utreder och handleder kontaktfamiljer/kontaktpersoner samt följer upp insatserna. Kontaktfamilj eller kontaktperson är en av de vanligaste insatserna inom socialtjänsten. Insatsen kontaktfamilj syftar till dels att öka barnets nätverk, dels att öka förutsättningarna för att föräldrarna själva ska klara att tillgodose barnets grundläggande behov och ge barnet gynnsamma uppväxtvillkor i sin familj.

Insatsen kontaktperson syftar framförallt till att hjälpa ungdomar att utveckla ett socialt accepterat beteende. Vi har under de senaste åren arbetat med att finna tydligare kriterier för vilka som ska beviljas denna insats. Vi utreder noggrant vilka egna resurser som finns i familjen och försöker att aktivera de eventuella naturliga nätverk som kan finnas. Det har medfört att antalet barn och ungdomar med kontaktfamiljer/personer minskat betydligt på Kungsholmen de senaste åren.

Det förekommer också att tingsrätten uppdrar åt förvaltningen att utse kontaktperson vid umgänge vid vårdnadsärenden. Dessa uppdrag handläggs av familjevården och kostnaden belastar enheten. I flera fall finns en kontaktperson med när familjehemsplacerade barn ska ha umgänge med biologiska föräldrar.

Ärenden kontaktverksamhet	2003	2007	2008	2009
Kontaktfamilj	30	17	17	16
Kontaktperson	20	5	11	11
Kontaktperson vid umgänge	7	9	9	8

Familjerätten genomför på uppdrag av tingsrätten vårdnads-, boende- och umgängesutredningar, samarbetsamtal, upplysningar till tingsrätten, ärenden enligt namnlagen, utreder medgivanden för adoption, adoptionsyttranden, uppföljningsrapporter och fastställer faderskap/föräldraskap. Det förekommer också ett stort antal telefonrådgivningar. Familjerättshandläggarna skriver också juridiskt bindande avtal om vårdnad, boende och umgänge då föräldrar är överens om utformningen.

Familjerätten på Kungsholmen har ofta ärenden med svåra och komplexa vårdnadsutredningar, ett stort antal medgivandeutredningar för adoption samt ett stort antal faderskapsärenden. Kraven på yttranden i vårdnadsärenden har höjts betydligt sedan 2007. Tidigare uppgav man endast vilken kännedom som förvaltningen hade om familjen. Nu krävs möten med bägge föräldrarna samt att man ska träffa barnen så att deras röst blir hörd i ett tidigt skede. Antalet vårdnadsutredningar har ungefär halverats sedan 2007, men vi har haft en stor ökning av antalet upplysningar till Tingsrätten. Vår bedömning är att det är en tydlig konsekvens av det förändrade kraven och arbetssättet vid upplysningar. Det medför att många barn inte behöver genomgå en långdragen och i många fall slitsam vårdnadstvist.

Familjerätten har också flera förebyggande insatser i sitt uppdrag. Det är dels att ge råd och stödsamtal i familjerättsliga ärenden. Vi har under hösten 2008 mätt omfattningen av dessa samtal och utslaget på årsbasis är det uppskattningsvis 250-300 samtal som tar mellan 10-40 minuter vilket blir en förhållandevis stor och viktig arbetsinsats. Dels är det samarbetsamtal, som är en viktig förebyggande verksamhet för att försöka komma fram till avtal beträffande vårdnad, umgänge och boende och på så sätt undvika vårdnadsutredningar, umgängesutredningar och boendeutredningar så långt det är möjligt. I praktiken innebär det att barn som tidigare ofta dragits in i sina föräldrars konflikter istället fått föräldrar som kunnat samarbeta med varandra bättre.

Väntetiderna för att få barn efter en medgivandeutredning har blivit allt längre. Det medför att ökat antal ärenden där vi behöver fatta beslut om nytt medgivande på grund av att tiden för medgivandet har gått ut. Det medför att flera sökande uppnått eller kommer att uppnå en alltför hög ålder för att kunna få ett förnyat medgivande.

Kungsholmen har sedan flera år bland det högsta antalet faderskap/föräldraskapsärenden i staden och det är allt vanligare med mödrar som blivit gravida genom assisterad befruktning i andra länder, vilket medför ett ökat antal nedlagda faderskapsärenden då man inte kan spåra fadern.

Ärenden familjerätten	2007	2008	2009
Vårdnadsutredningar	17	13	7
Adoptionsmedgivandeutredningar	52	49	39
Upplysningar till TR	27	25	35
Samarbetsamtal	38	40	37
Avtal	13	14	14
Faderskap/föräldraskapsutredningar	622	553	590

Ungdomsmottagningen

Som en del av det förebyggande arbetet driver Familjeenheten Norra innerstans Ungdomsmottagning tillsammans med Östermalms och Norrmalms stadsdelsförvaltningar samt Landstinget. Ungdomsmottagningen hör organisatoriskt till Östermalms Familjeenhet. Ungdomsmottagningens övergripande mål är att förebygga psykisk och fysisk ohälsa genom att stärka och stödja ungdomar och unga vuxna, i åldrarna 13 till och med 22 år, i att hantera sin sexualitet, respektera sig själva och sin omgivning samt förebygga oönskade graviditeter och sexuellt överförbara sjukdomar.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s INRIKTNINGSMÅL I:

I. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

I.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

NÄMNDMÅL:

Kungsholmens verksamheter ska bidra till en hållbar livsmiljö

ÅTAGANDE:

Enheten åtar sig att följa de utarbetade planerna för det lokala miljöarbetet på stadsdelen respektive enheten.

● Uppfylls helt

Enheten följer den miljöpolicy som finnas samt har en utsedd miljögrupp som under 2008 tagit fram en lokal miljöplan. Denna har tagits upp på APT och kommer att följas upp halvårsvis på APT möten

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

I.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

NÄMNDMÅL:

Den som blir utsatt för våld i nära relation (kvinnofridsbrott) ska uppleva att han/hon får en samordnad och professionell handläggning

ÅTAGANDE:

Den lokala handlingsplanen för kvinnofrid ska vara väl förankrad hos samtliga medarbetare på enheten.

● Uppfylls helt

Kungsholmens stadsdelsförvaltning bedriver ett metodiskt och strukturerat arbete med våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. Stadens program för kvinnofrid och en lokal handlingsplan är styrdokument för detta arbete. Familjeenheten har två utsedda handläggare som är representanter i stadsdelens kvinnofridsgrupp. Familjeenheten hyr sedan sommaren 2008 en lägenhet som är möblerad för att ta emot en förälder med barn. Den ligger utanför stadsdelen vilket ger möjlighet att bo skyddat. Detta ger utsatta föräldrar med barn en möjlighet att bo under förhållandevis normala former men ändå skyddat. Det är också en stor besparing att kunna erbjuda lägenheten istället för en kostsam institution. Under året har två kvinnor med barn bott där efter att först ha bott på en kvinnojour.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:
2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras
KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.3 Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska präglade hela omsorgen

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn och unga i ■ biståndsbedömd öppenvård (IoF)	48,25 %	70 %	70 %	Årsredovisning 2009

Kommentar: Enheten arbetar sedan tidigare målmedvetet med att så långt som möjligt erbjuda kvalificerade insatser i öppenvårdsform för att barnet/ungdomen ska kunna bo kvar hemma. I många fall är det tillräckligt med ej biståndsbedömda insatser, t ex föräldraträningsprogram. De placeringar som pågått under året är grundligt utredda och bedöms som nödvändiga på grund av mycket stora vård- eller skyddsbehov. Under 2009 har enheten också tagit emot 20 ensamkommande flyktingbarn som placerats på institution eller i jourhem. Dessa påverkar i mycket hög grad andelen placerade barn och ungdomar.

■ Andel nya familjehem med grundutbildning	50 %	100 %	100 %	2009
---	------	-------	-------	------

Kommentar: Under 2009 har familjeenheten gjort 4 stycken familjehemsplaceringar varav två inte varit utbildade vid placeringstillfället. Ett släktinghem och familj som vi rekryterat själva. Bägge familjerna är medvetna och villiga att gå utbildning, vilket planeras till våren 2010.

NÄMNDMÅL:
Konsumtionen av alkohol och andra droger bland ungdomar ska minska

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
■ Utveckla det förebyggande arbetet bland barn och unga	2009-01-01	2009-12-31	

ÅTAGANDE:
Arbeta för att konsumtionen av alkohol och droger ska minska genom en fortsatt samverkan med andra aktörer.

- Uppfylls helt

Ungdomsgruppen samverkar bl a med skola, Maria Ungdom, polis och stadsdelens preventionsenhet. Syftet med samverkan är att verka

för tidig upptäckt av ungdomar i riskzon och vid behov erbjuda ungdomar med missbruksrelaterad problematik adekvat behandling.

ÅTAGANDE:

Ungdomar som är i riskzon för att utveckla missbruksproblem erbjuds kontakt med Maria ungdomsmottagning.

● Uppfylls helt

Ungdomens alkohol- och drogvvanor undersöks vid förhandsbedömningar och inom ramen för utredningsarbetet. Ungdomsgruppen har ett väl utvecklat samarbete med Maria Ungdom där ungdomar i riskzon erbjuds vidare utredning och/eller stöd och behandling för missbruksrelaterad problematik.

ÅTAGANDE:

Ungdomsmottagning ska arbeta för att minska konsumtionen av alkohol och droger bland ungdomar.

● Uppfylls helt

Barnmorskorna frågar alla besökare om deras alkohol- och drogvvanor. Detta sker som en del av den reguljära verksamheten. Vid behov hänvisas ungdomarna vidare till Maria Ungdom och/eller anmäls till Ungdomsgruppen.

NÄMNDMÅL:

Kvaliteten i verksamheten ska öka genom användande av strukturerade utrednings- och uppföljningsmodeller samt strukturerade metoder

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Införa fler evidensbaserade metoder om möjligt samt arbeta efter en evidensbaserad praktik	2009-01-01	2009-12-31	

ÅTAGANDE:

BBIC vid utredning av barn- o ungdomar mellan 0-18 år

● Uppfylls helt

All personal på enheten har genomgått en tredagars lokal grundutbildning under 2008. Stadsdelen har för närvarande en prövolicens som gäller i två år. Enheten har utsett tre lokala utbildare som genomgått socialstyrelsens utbildningsdagar. Utbildarna har ett nätverk tillsammans med utbildare från Norrmalm och Östermalm. De har tillsammans med dem gjort ett studiebesök i Helsingborg som arbetat länge med BBIC. Utbildarna har hållit informationsträffar för samarbetspartners och politiker. Utbildarna har hållit i flera fördjupningsdagar kring olika teman av BBIC.

Vi har under placeringstiden följt vår implementeringsplan. BBIC är ännu inte implementerat fullt ut utan vi kommer som övriga stadsdelar i staden att ansöka om förlängd prövolicens. Den stora svårigheten har hittills varit det bristfälliga IT-stöd som finns att tillgå.

ÅTAGANDE:

Ungdomsgruppen använder sig av beslutsstödet SAVRY

● Uppfylls helt

Structured Assessment of Violence Risk in Youth. SAVRY är ett evidensbaserat beslutsstöd för bedömning av risk och skyddsfaktorer. Målgruppen är ungdomar mellan 13-18 år som uppvisat ett antisocialt utagerande beteende och som riskerar att återfalla i våldsamt- eller allvarligt kriminellt beteende. SAVRY är en hjälp att rikta insatser till de ungdomar som har störst behov och även ett stöd att skraddarsy insatserna så att de ger en bättre effekt. Samtliga utredare i Ungdomsgruppen har utredning i SAVRY. Ungdomsgruppen använder beslutsstödet för ungdomar som tillhör målgruppen vilket under 2009 endast gällt enstaka fall av ungdomar, dock används kunskaperna om risk och skyddsfaktorer för ungdomar med beteendeproblematik som en del av de reguljära utredningarna.

ÅTAGANDE:

Utveckling av det systematiska uppföljningsarbetet

● Uppfylls helt

NÄMNDMÅL:

Öppenvårdsinsatserna ska öka

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Utveckla förebyggande och tidiga insatser	2009-01-01	2009-12-31	

ÅTAGANDE:

Barnkraft - Gruppverksamhet för barn till föräldrar med psykisk sjukdom.

● Uppfylls helt

Barnkraft är en gruppverksamhet som erbjuds barn till psykiskt sjuka föräldrar som stradsdelen driver som projekt tillsammans med Normalm, Östermalm och landstinget.

ÅTAGANDE:

Enheten ska fortsätta att erbjuda KOMET-grupper för föräldrar till barn och/eller tonåringar under året.

● Uppfylls helt

Enheten har som en förebyggande och tidig insats också fortsatt att satsa på föräldraträningsprogrammet Komet eftersom denna modell har visat mycket goda resultat, både vad gäller att ge familjer redskap att minska konflikter mellan föräldrar och barn- och ungdomar på kort sikt men också att förebygga utveckling av antisocialt beteende. Modellen har ett mycket gott stöd i forskning. Komet har genomgående fått ett mycket bra gensvar hos de föräldrar som gått utbildningen. Under 2009 har Familjeenheten i samarbete med stadsdelens Preventionsenhet samt Familjeenheten på Östermalm genomfört föräldrautbildningar i Komet och uKomet.

Sedan 2009 deltar Familjeenheten även i en nationell studie av föräldrastödsmetoder i samverkan med Örebro universitet. Två familjebehandlare har utbildats i den för Sverige nya metoden "Connect". Under höstterminen 2009 påbörjades första omgången och ytterligare en kurs kommer att hållas under våren 2010 inom ramen för studien. Connect är en metod som baserar sig på anknytningsteori. Den riktar sig till föräldrar med barn i förpuberteten och tonåren. Formen är en kurs på tio tillfällen. Fokus ligger på att stärka grundkomponenterna i en trygg anknytning: känslighet och samverkan mellan föräldrarna samt vaksamhet och affektkontroll i föräldrasituationen. Dessa komponenter i föräldrabetendet är byggstenar i en trygg anknytning och de har visat sig ha stort inflytande på barns anpassning, över relationen till barnet och barnets behov av anknytning.

ÅTAGANDE:

Gruppverksamhet för barn med skilda föräldrar

● Uppfylls helt

Familjeenheten har under 2009 haft samtalsgrupp för barn till skilda föräldrar i samarbete med Familjeenheten på Östermalm. Barn från bägge stadsdelarna deltog i gruppen.

ÅTAGANDE:

Samverkan med lokala aktörer

● Uppfylls helt

Enheten har många viktiga samarbetspartner, såsom förskolor, skolor, stadsdelens resurscentrum, barnpsykiatri (BUP), vuxenpsykiatri, olika enheter inom polisen, närpolis, polisens familjevåldsgrupp, Maria Ungdom och landstinget. Samarbetet är upplagt på lite olika sätt beroende av behovet. Enheten representeras i en rad olika samarbetsforum, både på chefsnivå och handläggarnivå. Här nedan följer ett par exempel på hur vi utvecklat samverkan under året:

1. "Psyksamverkan - runt den gravida och nyförlösta kvinnan som är psykiskt skör eller sjuk". Familjeenheten på Kungsholmen har tillsammans med Landstinget startat ett samverkansteam med BVC, MVC,

socialtjänsten, BUP, barnläkare och vuxenpsykiatri enligt en beprövad modell. I teamet finns utrymme att konsultera varandra och hitta samarbetsformer i ärenden med gravida eller nyblivna mödrar. Syftet med teamet är att tidigt upptäcka familjer som har behov inom flera verksamheter och att förhindra att de "faller mellan stolarna". Denna samverkan kommer under 2010 även att inkludera Norrmalm och Östermalm.

2. "BUS-samverkan" -Lokala Samarbetsorganet /BUS

BUS står för "Barn och ungdomar som behöver särskilt stöd från såväl kommunen som landstinget". Två gånger per termin träffas enhetschef för familjeenheten, chef för resurscentrum, chefen för BUP-Kungsholmen, Specialistbarnläkaren vid BUMM-Serafen, barnmorska vid primärvården, basområdeschefen vid vuxenpsykiatriska öppenvården, Stockholms City, Norra Stockholms psykiatri samt enhetschefen vid Habiliteringen Norrtull, som även representerar Handikapp och Habiliterings autismverksamheter samt synverksamheten inom Handikapp och Habilitering. Sedan 2007 deltar även representanter från Maria Ungdom. För närvarande finns det dock inget avtal som reglerar BUS-samverkan. Samtliga representanter har varit överens om att denna samverkansform kan utvecklas och förbättras.

Under 2009 påbörjades en diskussion om att slå samman samverkansgrupperna inom norra innerstan för ett bättre resursutnyttjande och därmed höja kvalitén. En samverkansdag genomfördes där chefer och medarbetare från alla tre stadsdelarnas Familjeenheter samt barnhandläggare inom LSS deltog tillsammans med motsvarigheter inom BUP och habilitering. Syftet med dagen var att stärka och förbättra samarbetet med barnens bästa i fokus och var mycket uppskattad. Utvecklingsarbetet fortsätter under 2010.

ÅTAGANDE:

Stöd och behandlingsinsatser ska först och främst ges på hemmaplan, för att i möjligaste mån undvika placeringar utanför hemmet.

● Uppfylls helt

Enheten har sedan flera år medvetet arbetat med att utforma öppenvårdsinsatser så att de möjliggör för barn och ungdomar, som tidigare skulle ha placerats, att bo kvar i sin hemmiljö utan att detta medför en risk för deras hälsa och utveckling. Insatserna utformas även så att barn- och unga som blir akut placerade i t ex jourfamilj ska kunna flytta hem om förhållandena förbättrats på ett sånt sätt att barnets- eller ungdomens behov kan tillgodoses. Antalet institutionsplaceringar har dock ökat markant genom ansvaret för de ensamkommande flyktingbarnen, där det av naturliga skäl inte har funnits andra alternativ. Utöver dessa görs endast ett fåtal institutionsplaceringar.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare
NÄMNDMÅL:
Kungsholmens stadsdelsnämnd ska vara en attraktiv arbetsgivare

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Chefsutveckling fortsätter	2009-01-01	2009-12-31	
☒ Falck Healthcares personalstöd erbjuds alla tillsvidareanställda	2009-01-01	2009-12-31	
☒ Medhjälp anlitas för sjuk- och friskrapportering	2009-01-01	2009-12-31	
☒ Second opinion och arbetsförmågebedömningar genomförs	2009-01-01	2009-12-31	

ÅTAGANDE:
Attraktiv arbetsgivare

Uppfylls helt

Under hösten 2009 genomförde staden en stor medarbetarenkät och familjeenheten hade en svarsfrekvens på nästan 100%. Samma medarbetarenkät genomfördes i januari 2008. Av svaren kan man utläsa att medarbetarna ger Familjeenheten 71 i Nöjd-Medarbetar-Index (NMI) att jämföra med 63 på hela Kungsholmens sdf och 61 i staden. 2008 hade familjeenheten en NMI på 63 och hela Kungsholmens sdf 61. Frågeområden som behandlades i enkäten var: organisation, ledarskap och chefer, delaktighet, medarbetarskap, utveckling och kompetens, trivsel, arbetsklimat, arbetsbelastning och slutligen hälsa. Samtliga medelvärden för dessa områden förhållandevis högt.

Friskvård är ett premierat område på enheten, sedan tidigare finns en friskvårdsansvarig som aktivt verkar för att motivera till friskvårdsaktiviteter. Vi har under året deltagit i "Balansjakten" - ett nätbaserat program som syftar till att öka hälsobefrämjande aktiviteter. Vi har också regelbundet en massör som kommer till enheten en gång i månaden. Enheten har också ett innebandylag.

Samtliga grupper har extern handledning, antingen i den egna gruppen eller tillsammans med andra stadsdelar.

Enheten har sedan 2005 haft en kraftig minskning av sjukfrånvaron, 2005 – 15,7 % 2006 – 10,2 % 2007 – 9,0 % 2008 – 7,2 % 2009 – 4,0

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:
3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva
KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.1 Budgeten ska vara i balans
Analys av resultaträkning – Uppföljning av driftbudget

<i>Familjeenheten</i>		<i>bokfört totalt 2009</i>		
		Budget	Utfall	Avvik
		2009	2009	2009
Verksamhetsgren		netto	netto	netto
120	Insatser för barn och ungdom, gemensamt	12 797	12 754	43
121	Institutionsvård för barn och ungdom	4 116	4 269	-153
122	Familjehem för barn och ungdom	4 026	5 252	-1 226
	Öppen vård och behandling barn och ungdom			
123	ungdom	2 379	1 490	889
124	Övriga öppna insatser barn och ungdom	475	528	-53
125	Familjerätt	107	178	-71
	summa	23 900	24 472	-572

Budgetkommentarer

Även om enheten 2009 har redovisat ett underskott har kostnaderna för Familjeenheten kraftigt sjunkit de senaste åren. Utfallet 2005 var 28,2 mkr och därefter har kostnaderna minskat fram till 2009. Enheten arbetar sedan tidigare med att ha en hög budgetmedvetenhet hos medarbetarna, vilket innebär en kostnadsmedveten och effektiv biståndsbedömning. Kostnader hålls nere på olika sätt - socialsekreterarna kan utöver utredningsarbetet även tillgodose behov av stödsamtal och enhetens egna familjebehandlare används i hög utsträckning för kvalificerade vårdinsatser på hemmaplan, istället för att köpa insatser. Arbetet inriktas på individuellt utformade stödinsatser i hemmiljö och att ta vara på de resurser som finns i klienternas naturliga nätverk.

Familjeenhetens budget är mycket svårprognosticerad eftersom det inte går att helt förutse vilka placeringar som kommer att behöva göras under året. Kostnad för en helårsplacering på institution ligger på allt mellan 700 t kr upp till 1.8 mkr (i vissa fall mer). Antal placerade barn och ungdomar har ökat kraftigt under 2009. Detta beror till stor del på att stadsdelen genom en lagändring 2008 har ansvar för de ensamkommande flyktingbarn som söker asyl via polishuset på Kungsholmen. Under 2009 utredde och jourplacerade Familjeenheten 20 ensamkommande flyktingbarn i avvaktan anvisning i särskilt asylboende. Under 2009 har vi haft totalt 220 tkr i vårdavgifter och 32 t kr i för en s.k. ”häktesungdom”, alltså en ungdom som vistas i landet utan vårdnadshavare och

försörjer sig på brottslig verksamhet. Hittills har stadsdelsförvaltningen inte kompenserats för några av kostnaderna, dessa ungdomar räknas inte in i de nyckeltal som ligger till grund för budgetfördelningen över staden och utbildningsförvaltningen ersätter inte skolkostnaden pga gällande regler. Kungsholmen och Södermalm är de enda stadsdelarna som drabbats av detta pga häktenas lokalisering.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

NÄMNDMÅL:

Alla ska vara delaktiga i den ekonomiska planeringen och uppföljningen

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Ekonomiutfall, prognoser och eventuella ☒ åtgärder för budgethållning diskuteras regelbundet vid arbetsplatsträffarna	2009-01-01	2009-12-31	

ÅTAGANDE:

Delaktighet i den ekonomiska planeringen

Uppfylls helt

Arbetsledarna håller kontinuerligt enheten informerad om det ekonomiska läget samt har haft controllern med på APT - möten för att noga gå igenom såväl budgetläget som budgetprocessen.

ÅTAGANDE:

Varje månad gör enhetscheferna en genomgång av enhetens budget med controller.

Övrigt

Kompetensutveckling

Längre utbildningar

- Tvåårig systemteoretisk utbildning som erbjöds i samarbete med Östermalms och Norrmalms stadsdelsförvaltningar och avslutades juni 2009, 8 medarbetare gick denna utbildning
- Ersta Sköndal - ettårig poänggrundande utbildning "Barns behov – teorifördjupning och problematisering" för barn- och ungdomsutredare, 4 socialsekreterare har påbörjat denna utbildning hösten 2009.
- Ersta Sköndal – ettårig poänggrundande utbildning i samarbetssamtal, en familjerättssekreterare påbörjade denna utbildning hösten 2009
- Två familjebehandlare har utbildats till Connect-ledare, en av familjebehandlarna utbildades även till handledare inom Connect
- SAVRY – utbildning, en socialsekreterare har utbildats under året.
- "Kontorets administratör och koordinator", enhetens administrativa sekreterare har gått denna utbildning.

Kortare utbildningar/föreläsningar

En eller fler medarbetare har deltagit i följande utbildningar/föreläsningar /konferenser mm: utbildningsdagar angående adoptionsfrågor, Familjerättsdagar, utbildningsdagar angående bedömningar i svåra vårdnadsutredningar, SAVRY-booster, riktlinjeutbildning för barn- och ungdomsutredningar, LSS-föreläsning, MI, Ungdomskonferensen, ISIS, Komet-boosterdagar, ACT- utbildning angående stresshantering m.m

Jämställdhet

Vid personalrekrytering har vi eftersträvat en jämställd personalgrupp. Vi har en spridd åldersfördelning på enheten och småbarnsföräldrar är representerade. Däremot har det varit svårare att uppnå en jämn könsfördelning. Få män söker socialsekreterartjänster på familjeenheterna, men vi har kunnat nyrekrytera så att det finns manlig personal i barngrupp, ungdomsgrupp resp. familjerätt.

Bilagor

Brukarenkät.